

ДІЛО

Виходить щоденно передплатникам

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринка ч. 10, II. пош.
Конт. ноче. мілаш. 123.322
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Гол. Редактор прийме від
11—12 год. передплатників
Рукописи не звертаються

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячна в краю 650 злот.
За границями:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словацькій 20 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Збіжжя адрес і злот.

В СПРАВИ ОГЛОШЕННЯ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІН.
СТРАЦІ

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Польські зиски.

Львів, 24. серпня 1927.

Стаття львівського органу „Табору Великої Польщі“ про „українську меншість“, з огляду на свої досить вірні помічання, гідна є бажаної уваги вдумливого громадянина. Завданням згаданої статті являється перед польським громадянством „картина політичних настроїв русинської етнічної маси і сил нуртуючих її струй“.

Знаємо вже, як випав поділ і класифікація політичних настроїв українського громадянства. На основі вислідів виборів до громадських рад в Сх. Галичині приходять головний львівський український орган до висновку, що менш-більш половина української народної маси є національно-політично байдужа, необита політичним самоозначенням, що вона ще є незаписаною картою, яку — при зручній політиці — польський уряд може виповнити довільним політичним змістом.

Друга половина української народної маси є здебільшого політично означена. Вона поділяється на три головні групи: 1) пропольську й антирадянську (УНС і сполучення УХО, яке — до речі кажучи — не є політичною організацією), 2) антипольську й антирадянську (УНДО і правдця УСРП) і 3) пропольську й антипольську (Сель-Роб і лівіця УСРП і УПП).

В загальному не можна відмовити влучності й фактичній вірності цьому поділові. На його марґінесі наведемо для ще яснішого вивчення світли й тіней поки-що зрозумілих тільки одну замітку: Орган „Табору Великої Польщі“, характеризуючи УНДО, називає його антирадянським, другий раз антикомуністичним. Правда, для політично неосвіченої людини є ці терміни й об'єкти ними поняття і значення. Однак для політично освіченої людини є вони різні, вони не покриваються зі собою. Націоналізм УНДО є антикомуністичне, що вже випливає з національного й демократичного характеру цієї організації, настільки не є воно антирадянське, бо радянськість по суті не протиставляється ані націоналізмові, ані демократизмові в його широкому розумінні. І розуміється — наскільки українська радянська державна організація здійснює постулати української нації, настільки УНДО оцінює ці здобутки позитивно зберігаючи тільки у відношенні до радянської влади, яка не є повною еманцією української нації, критичне ставовище до неї. На ці основні „нюанси“ наважимо ми потрібним звернути увагу наших читачів. УНДО є партія творчою, будуючою, а тому вона на широких просторах Рад. України в якінебудь ділянки прокладає українське національне будівництво, партія вже по своєму характері не може ставитись на „антирадянську“ позицію; вона стоїть тільки на опозиційно-критичному становищі, маючи на меті поширення українського національного будівництва на Рад. Україну.

УНДО є найсильнішою українською партією і це найбільше мушкетерський орган. Зате

радіє він зростом „крайніх груп“: Сель-Робу й УНС-а, які завдяки своєму ясному „ідейному“ обличчю, гуртом і роздільно здобувають впливи і людей та постійно ростуть на силах коштом УНДО. В Сель-Робі добачують вшепольські україножери „активний українізм“, а в УНС-і поміркованість, консерватизм і відречення від „національних, непримиримих українських ідеалів“ в користь польських. А все це створює для політики польського уряду широке поле до ділання, але лише тоді, коли не будеться „змагати до організування прихильного Польщі“ українського народу“.

В чому ж узмістовлюються польські зиски? В половині національно-політично неозначеної української народної маси, яка становить сирий матеріал для польського політичного, а то й національного будівництва на Зах. Україні. Дальшими польськими зисками є хлібоїдська „організація“, яка — відрікнися українських ідеалів — стоїть на службі польських комбатантів. Через цих польських комбатантів, на службі польської ідеології, уряд при зручній політиці може перетворити ту половину байдужої маси на свій власний погній. Догідним для польської справи є теж розріз „коштом УНДО“ (не чим іншим!) „прорадянського“ Сель-Роба, УПП і лівіці УСРП. Цим фактом вшепольки й взагалі поляки незвичайно радіють. Найголовніше, щоб з лиця землі зникло Українське Національно-Демократичне Об'єднання. Воно є головною перепорою для опанування української народної маси поляками, для прикріплення її до воза польських ідеалів, воно витворює

ті культурні й економічні вартості, що творять основу відпорності для українського народу в межах Польщі. І тому треба що самостійницько-українську організацію розбити двома таранами: правим — унсівсько-хлібоїдським і лівим — сельробівським. Тоді зникне головна політична організація українського народу в межах сучасної Польщі, тоді розлетиться головна опора українського громадянства. Зовсім природно, що Сель-Роб, сповнивши своє завдання: тарана УНДО, буде зліквідований, як це сталося з Білоруською Сел.Робітничою Громадою, а на побоевищі лишиться „монопольний“ УНС з „компромісовими“ польськими ідеалами.

В світі цих ширих вияв українського громадянства, який фактично й далі кермує національною політикою „на кресах“, стане нам ясною вся суть і значіння перманентного концентраційного польсько-унсівсько-сельробівсько-упевіньського наступу на УНДО. В світі цих ширих признань стане хіба всім ясно, що неперебірлива кампанія сельробівців, упевіньців і т. зв. радикальної лівиці („Покутське Слово“) є нічим іншим, тільки частиною польського фронту проти українського народу, його ідеалів і змагань.

Однак думамо, що польські рахунки є що-найменше передчасні. Українське громадянство, свідоме небезпеки, яка йому погрожує. А це заставить його об'єднатися під боевим прапором УНДО, щоб переловити активізацію байдужої половини української народної маси та протиставитися руїнництву „крайніх груп“.

Перед „Східним Льокарном“.

Коментарі французької преси.

Принадний кореспондент пише нам з Франції:

Париж, половина серпня.

Зупинившись проїздом на кілька днів у Парижі, з цікавістю стежу за всім, що у французьких часописах торкається наших справ. Саме тепер тутешні часописи впевняють, що переговори між Москвою і Варшавою в справі гарантійної угоди поступають дуже швидко вперед і що вже не за горами день, коли Червоні з Патеком чи Залеським підпишуть радянсько-польську дружбу. Це буде, кажуть, „Східне Льокарно“. Москва ще раз потвердить ненарушимість рижських кордонів і святість рижського мира. Чого Німеччина досі не згодилася зробити що-до німецько-польських кордонів — наново закрити й потвердити їх — це збирається зробити московська дипломатія що-до польсько-радянського кордону, який, правда, ні в одній найменшій частині не порушує московської національної території, а натомість більш ніж у трьох четвертих частях є виражений на живому тілі українського народу й української землі.

Виглядає так, наче би Пілсудський і Патеке здійснювали програму свогоого противника Дмовського, яка — річ відома — вимагає угоди Річипосполитої з Москвою коштом

українських, себ-то західно-українських земель.

Поговорити про московсько-варшавську угоду — на це прийде час, коли вона буде підписана і коли її текст буде оголошений. То буде — не сумнівайтесь! — дуже особливий і цікавий архітектур, чи чудотвір більшовицько-польських дипломатичних тонкостей. Колишня великанська імперія знов перейде *sub jugum* треторядної й пестрої потуги — польської. Але про це — як сказано — прийде час говорити в свій час. Нині доволі з нас буде переказати, як ставиться до приготуваної московсько-варшавської угоди французька преса.

Вона цю угодою вдоволена, хоча — правда — вдоволення це трохи охолоджується скептицизмом, легко зрештою зрозумілим.

Угода ця дозволить полякам окріпнути мілітарно й фінансово; польські позички за границями, які кульгають іза політичної несповісти Річипосполитої, будуть реалізуватися легше і швидше. Національні меншости в Польщі — одержать далі французьку преса — одержать від угоди тієї удар по голові: угода мовляв, ще раз покаже їм, що вони мусять вдовольнитися становищем і „правами“ толерованих у Річипосполитій меншостей, а вибрати собі

з голови ірредентсько-соборницькі фантазії.

Все те логічне. Радянський Союз зобраз в цій угоді життя із своєї „визвольної“ діяльності в Китаю в ізі своїх провокацій Великої Британії, Китаю, яких Москва (а за нею й Харків) збиралася „визволювати“, тепер визволити від цих коштовних і нікому непотрібних визвольних спроб. А провокаціями Великої Британії радянські політики з завзяттям достойним драчної справи, на силу загнали і заверли по потугу в обійми Польщі, заставили її служити Річипосполитій гримі, поміти, порадими, впливами. Тепер Радянський Союз ще й під *sub jugum* гарантійної угоди — дріждати від страху, щоб Пілсудський не пішов на нього війною.

Цей страх — французька преса його констатує і показує його причини. Перша з цих причин страху Москви-Харкова перед Пілсудським — військова слабкість Радянського Союзу. „Чи червона армія готова?“ — питається в передовій статті ту-тешній „Журналь“. І відповідає: Ні, червона армія не готова і — не швидко буде.

Наведемо суцільні точки оцінки, яку дає в „Журналі“ радянській армії висококваліфікований співробітник — учений полковник генерального штабу.

Пригадавши, що премудрі й непомилкові (на їх власний і їх союзників погляд) радянські дипломати дала Радянському Союзові 1.400 кілометрів довжину й майже зовсім відкрити границю з Річипосполитою, та й зазначивши, що мобілізація радянських армій тривала би цілий місяць довше польської мобілізації, „Журналь“ констатує, що наслідком цих „політичних і стратегічних умов, приготовлених невизначено, радянська Вілорусь і Україна не розв'язі отворені польському наїздові, якому радянські армії зможуть дати відпір тільки дуже пізно і тільки дуже глибоко в територіях, якит вони повинні би боронити перед наїздом. Далі „Журналь“ переходить до розгляду військової вартості радянських сил.

Яке їх озброєння? Радянський Союз має 82 фабрики зброї; з них 9 втворює рушники, 4 гармати, 17 літаків й мотори, 9 порох, 7 набоїв, 6 стрільна, 10 оптичні апарати, 12 хемічні продукти, 1 газова маска, 1 хірургічні прилади. Разом працює в цих фабриках 60.000 робітників. Аби оцінити вартість (а вартість маловартість) цих чисел, слід пригадати, що на війні Франція мала не 82 фабрики, а 15.000, та що в них працювало не 60.000 робітників, а півтора мільйона. Тоді — що таке півтора тисячки радянських літаків, коли сама Німеччина здала переможцям по завершенні зброї 14 тисяч літаків і 27 тисяч моторів? Чого варті одна фабрика газоних масок, коли підчас війни Франція продукувала тих масок десятками мільйонів? І так далі!

Коли до того додати факт, що гармати й рушники червоної армії — збирання найрізніших типів і фабрик, які вимагають різних стрільних і набоїв (самих рушників є сім типів!) то легко собі уявити, яке замінання в достатні набої неминуче в цій армії.

Мало що краще стоїть справа військового командування: доволі пригадати що Тукачевський царський

резервний підпоручник, автор „Пучку на Віслоку“, далі в шепоті (генерального штабу і залі славиться „великим стратегом“...

Цього доводило, щоб прозвучати, чому радянські державні мушкетери, а не промислові супроти Воя. Британії, яка не може проти них післати сухопутної армії. — Клямацька аудиторія зі страху перед такою Польщею і готові підписувати її не один, а десять гарантійних угод, залав приязню, заповнень в пенарушностім ринських кордонів і чого собі хоче. Більш ніж 100-мільйонний Радянський Союз дріжить перед Річчосполитою, якої питома національне ядро, себто польський племенний капітал, далеко не доходить і двадцяти мільйонів.

Питують іще деякі газети, що Польща в приготуванні угоди має здатися позбавити пелюратів своїх поміщиць, а натомість зберігати права національних меншостей. Це, мовляв, два „успіхи“ радянської дипломатії, з них другий — ще в фітійовий листок на їх соромливий содист у відношенні до українських і білоруських жертв рижського кордону.

В дійсності це тільки пісок в очі павіжних і сліпих, без найменшої реальної вартості для жертв.

Натомість мовчать французькі газети щодо питання, яке кожному хто знає галицькі і волинські відносини, мусить накинута, а саме: чи совітські дипломати зобов'язалися й на далі, як досі *ad maiorem Poloniae gloriam* підтримувати й оплачувати на Західній Україні елементи, які мають завданням розкладати й ослаблювати єдиний український оборонний фронт супроти польського напору? Французькі уряди від 1871—1914 року, всі, без різниці, чи праві, чи ліві, морально й матеріально підтримували активно органічну силу анектованої Німеччиною Альзасії і не допускали до Альзасії ніяких елементів розкладу альзаського оборонного фронту супроти німецького напору; доходило до того, що принаймні французькі антиклерикали й міністерські становники піддержували альзаську католицьку організацію. Вони розуміли, що альзаська католицька організація в однієї заборон альзаської оборони проти германізації, та й розуміли, що антиклерикалізм, переводжений у внутрішній французький політиці, не може бути артикулом експорту до душеної німцями Альзасії. Вони розуміли це — інші річі, та й із розуміння цього виводили практичні висновки.

А як розуміють свої обов'язки й завдання перед західними україн-

ськими землями радянські уряди, московський і харківський, і як вони посередньо, припада, але успішно помітають польському напорові на ці землі. — на це знаємо аж надто багато прикладів і доказів, сумних болючих, соромних

Всі українські діти до української школи! Хто мине свою рідну школу і посиле дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

Міжнародний Кооперативний Конгрес.

Штотгольм, 19. серпня 1927.

В дні 15. до 18. серпня відбувався в штотгольмському Концертному Домі XII. Міжнародний Кооперативний Конгрес, в якому взяло участь понад 600 делегатів від 37 національних кооперативних організацій. Крім кооперативних організацій прислали своїх делегатів також деякі держави, Союз Народів і Міжнародний Уряд Праці.

На порядку нарад Конгресу були такі справи: Звіт з діяльності Міжнародного Кооперативного Союзу, зміна деяких постанов статуту, реферати про 1) взаємини між кооперативами консументів і сільсько-господарськими кооперативами і 2) проблеми модерного (сучасного) кооперативного руху.

Вже при звіті прийшло до сутички між делегатами московської кооперації і більшістю Конгресу. Звіт закидував москалями поширювання тенденційних звідомлень про діяльність Кооперативного Союзу.

При ухваленні статуту москалі поставили були внесення, щоб московська мова була, попри дотеперішні англійську, французьку й німецьку, четвертою урядовою мовою Міжнародного Кооперативного Союзу і його конгресів. Внесення відкинуто 420 голосами проти 199.

Також відкинуто внесення москалів, щоб Кооп. Союз нав'язав офіційні зв'язки з обома професійними інтернаціоналами (амстердамським і московським). Натомість ухвалено підтримувати зв'язки з Союзом Народів і одобрено головні постанови женецької міжнародної господарської конференції.

Рівночасно з Конгресом відбувається виставка кооперативної преси і пропаганди. Як в Конгресі, так і у виставці бере також участь західно-українська кооперація через делегата Р. С. У. К. і Народної Торговлі. Велика Україна й українська еміграція теж заступлені доволі чисельно. В Конгресі брав теж участь відомий французький економіст Шарль Жід

Нова управа м. Львова.

Доповнення в складі прибічної ради.

Новий склад управи міста Львова переслали до Тимчасового Самоврядного Виділу з метою інформації і заопіювання. Як ми вже подавали, правительством комісаром призначено Яна Стшелецького, начальника господарсько-супровідного відділу в самоврядному департаменті мін-ва внутр. справ у Варшаві. Його заступниками: Романа Франковського, перемиського староства й інж. Еміля Братро, шефа дорогового відділу в дирекції публичних робіт, визначеного фахівця й організатора.

В складі прибічної ради, що, як відомо, складається з 36 членів, зайде зміна остильки, що на місце пропонуваного б. парламентарного посла Володимира Куриловича увійде до неї нікому невідомий „старорусин“ Михайло Бачинський й Я. урядовень мінного уряду у Львові. „Львівський Львівський“, що повідомляє про цю зміну, зазначає, що ради. Курилович з огляду на свою задачу в суді і збереження дотеперішнього становища політичної резерви не хотів користатися з гідності члена прибічної ради.

Таким чином у прибічній раді засідатиме тільки двоє членів нашого народу, през. В. Дешикевич і п. М. Бачинський, до того останній належить до виміраючого вже нині типу „руських“. Новий доказ польської справедливості у відношенні до нашого народу, бож з уваги на чисельний стан нашого населення у Львові українських заступників у прибічній раді повинно би бути 6—7. А нову управу міста іменовано нібито під кутом всесторонньої справедливості у відношенні до всіх...

3 театру.

Професійний театр на сільській естраді.

Серед опікунів нашого аматорського театру, згуртованих при Театральній Комісії Головного Виділу Т-на „Просвіта“, адала говорилось про потребу наскучення зразкового театру для обслуговування сіл. Заданням такого театру мали б бути: зразкова постановка популярних побутових та історичних п'єс і зразково дібраний репертуар для сільських глядачів. І одна і друга справа, з природи річ дуже тісно зі собою зв'язані, мали б велике виховуюче значіння в першій мірі для сільських аматорів, а далі і для всього сільського населення. Одне з аргументів по думку було важко в різних причинах, а головним перешкодою для цього були матеріальні труднощі.

Від року доходячи до Львова чути про те, що одна наша мандрівна театральна трупа сама, без ніякої попередньої інспірації, почала давати свої вистави по маленьких містечках і по більших селах, де була бодал невеличка зала зі сценою. Маю на думці труду під дирекцією Когу-

така. Невдано доводилося їм бути свідком і учасником вистав цієї трупи на селі. Дня 13, 14, 15. п. м. відіграла вона в Товстому „Даворіжський скарб“ Вацкіча, „Воскресіння“ Тубалого і переріду а Гоголя, комедію „Паризький червонець“. Вей п'єси з аматорського боку були старанно підготовані, хоч усе вони не представляли ніякої вартості з літературного боку і не грешать ніякої цінністю членів аматорських ефектами. Одне з помітних вей їх ефектів, оціл призначити, що відіграні вправні актори, вони робили помітне враження на всіх присутніх селян. Зокрема дуже інтересувалися та переймалися грою професійних акторів місцеві аматори. Вони вносили з тих вистав без сумніву велику користь для себе.

Тут слід зазначити, що між акторами цієї трупи визначалися своєю грою п. Худякова і Гурницька, п-я Луковський, талановитий Коновал Юрко та сам дир. Когутик. Давши свої старанно підготовані вистави по селах, цей театр сповна поважну культурну місію. Для всіх акторів цієї трупи можна висловити на тому місці тільки подяку і признання за їхню повну посвяту праці, бо працюють вони серед великих невогд, незрад при матеріальному недостатку. І не омиваючи на те, несуть прапор нашого театрального мистецтва гідно та держать його на належній висоті.

Нема сумніву, що цей театр відіграє дуже болючою недостатку нових добрих п'єс з народного життя, пригнітних і зрозумілих для сільських глядачів. Цю недостатку відіграють не менше болючо навіть кращі наші аматорські гуртки. Те всеж для професійного театру, що рахує на сільських глядачів, оплатилось би попрацювати над зразковою постановкою нашого т. за. класичного народного репертуару. Маю на думці драматичні твори таких авторів, як Котляревський, Квітка, Тобілевич, Кропивницький, Стрицький, Франко, Цеглинський та інші. По наших селах ставлять густо-часто вроді драми, комедії та оперетти тих авторів, але не раз у такій спеціалізації правді, що краще якби їх не давали. Професійна трупа могла б цей класичний репертуар підняти високо в очах сільських глядачів і дати крім того добру школу їх постановкам для наших аматорів. Те саме відноситься у ще більшій мірі до наших історичних п'єс, яких сільським аматорам зовсім не вміють ставити, а кожен з них береться, то повертають їх часті в карикатури.

Опікунам нашого аматорського театрального мистецтва з Театральної Комісії при Головному Виділі „Просвіта“ у Львові варто би придуматися намітити, чи не доцільно було б увійти з театром Когутика в тісний контакт з творцями з нього зразковий театр під фірмою „Просвіти“ з відповідним і добрим репертуаром для наших сіл.

В. М.

БОРИС ПІЛЬНЯК.

Оповідання Непогашеного Місяця.

Командарм говорив про армію, про війну, — мабуть не помітив, що коли він говорив про армію, переставав бути ткачем, а ставав полководцем і червоним генералом червоної армії; командарм говорив про Орехово-Зуєв і орехово-зуєвські часи — і мабуть не помічав, як ставав ткачем, що тоді повохав там зарічку вчительку, чистив для неї чобітки і босоніж ходив до школи, щоб чобітки не порохилися, та й тільки в гаю біля школи взувався, купив широку гарасівку і завадячий капелюх, а проте поза розмови про книжочку справу з учителькою не рушила, романа з них не вийшло, вчителька дала йому гарбуза. Командарм-ткач був тихим, гарною людиною смішним, — і він жартував, гуторичав з приятелем; лише час від часу прокидувався командарм і хвилювався: згадував про неароматичний вилик, ніяково ворухнувшись і говорив тоді, наче здоровий ткач про хворого командарма: „Вельможна, фельдмаршалок, сенатор, — ще що! — а гречаної каші такі істи не можу... так, братіку, цека грається людиною, — із шкідливого слова не вивиниш! — і замовкав.

— Ніколаша, скажи на-розум, що ти підозріваєш? — сказав Попов. — Що це ти базікаєш про почесну варту?

Командарм не відповів одразу, говорив спроста:

3)

— У Ростові я стрів Потапа (він назвав партійним іменем чільного революціонера „а гурту славетних“ вісімнадцятого року). — так ось він казав... переконував мене перевести операцію, вирізати веред або зашити його чи що таке, — підпорядковано переконував.

Командарм замовк.

— Я почуваю себе здоровим, проти операції все моє нутро бунтується, не хочу, — так подумав. Адале болю вже жадних нема й вага теж збільшилася і... чорт знає, що таке, — досвідчений же я чоловік, старець уже, вельможка, а дорідаю собі до живота! Стидно! — Командарм помовчав і ваяв відчинену книжку. — Старого Толстого читаю. „Дитячий і юнацький вік“. — славно писав старик, відчував існування, кров... Крови я чимало бачив, а... а операції боюся, як дитина, — не хочу, варіюють!... Славно вмів старик про кров людську писати.

Вийшов звичайний, став на „позір“, заявив, що зі штабу прийшли в доповідь, що авто приїхав з дому число один, що просять потрудитися туди, що прийшли нові телеграми, що від такого-то прислали в полудня за посилкою. Звичайний поклав на стіл стирту газет. Командарм звільнив звичайного. Командарм розгорнув газету. На тому місці у газеті, де подається зміст найважливіших подій дня, стояло: „Приїзд командарма Гаврілова“. — а на третій сторінці відомлено, що „сьогодні приїздив командарм Гаврілов, який залишив на короткий час армію, щоб піддатися операції на веред у шлунку“. У ті самі замітки повідомлялося, що „здоровий товариш Гаврілов дає причину до тривоги“, але що „професори ручають за гарний вислід операції“.

Старий воляк революції, жовнір, командарм,

полководець, який тисячі людей посилав на смерть, вершок військової машини, призначеної убивати, вмірати й побіджати кровю, — Гаврілов упав важко на крісло, похилився назад, витер рукою чоло, щільно подивився на Попова і сказав: — Альошка, чуєш? — це не проста справа! Так! Ну, що ж діяти? — і крикнув: Вітовий, плаш!

II.

На перехресті двох головних вулиць міста, там, де безконечним ключем плели автомобілі, люди і вантажні авта, стояв за залізною огорожею будинок з колонами. Вивіски на цьому будинку не було жадної. При брамі будинку — при воротях з грифами стояли два жовніри в шоломах. Поуз цього будинку плели люди, трубки автомобілів, юрба і людський час, плели сирій десь хлопчачі в газетами, мушкетери з теками в жилках у спідницях до колін та в панчішках, що обмивали людське око; адале, бачили жіночі ноги були голі. За грифами воріт вихомирювався і аупнівся — час.

По тому боці міста стояв теж будинок, теж класичної будови, за залізною огорожею, за колонами, з боковими крилами, із стахитітними піками мітологічної саламахи на пласоворіях. До цього будинку вели дві брами. На брамах крилизи ніки фавни, при брамах стояли хатини сторожів, а на лавках при своїх хатинках сиділи сторожі, у фартухах, у високих повстанських з мідними бляшками на фартухах. Біля воріт стояв чорний критий автомобіль, із червоними хрестами з написом: „Швидка поміч“.

(Продовження буде.)

дея, яка відома ігнорувати права над її діями простіші ніж міліона кв. акрів і по-двохтє жинна у селянському році. — Жи-точий туристичний рекорд побива Місс Мендональда, яка виїздила на найдовший шипів в Африці на 10.321 стін.

— 3 кін. У кін. "Лек" прегарна тра-гедія "Циркова сирена" з чарівною Мері Хід і улюбленим жіноцтва, Анджело Феррарі.

Оголошення.

Українська Господарська Академія в Чехословачській Республіці (Подєбради) в сільській школі, що складається з 3-ох факультетів: агрономічно-лісового (від-ділення: агрономічний та лісовий), інженер-ний (відділи: гідротехнічний та хеміко-технологічний), та економічно-коопера-тивного (відділи: кооперативний, статисти-чний та економічний), з чотирьохріч-ним курсом навчання, відкрила влітку нових студентів на академічний рік 1927/8.

У проханні в справі впису має бути за-значений факультет, на якому прохач хоче студіювати. До прохання належить до-дати документи оригінальні чи нотаріаль-но засвідчені копії про закінчення серед-ньої освіти, а також власноручно писаний життєпис та зобов'язання користися всім правилами Академії і вчитися на власні кошти.

Прохання в справі прийняття належить подавати до 15. вересня ц. р. на адресу: Ciskoslovensko, Poděbrady, Kancelar Ukr. hospod. akademie.

Навчання в Академії. Прожиточний мі-німум в Подєбрадах 400—450 корон чесь-ких. Для найбільш незаможних буде под-бано про помешкання або видано до 100 корон чеських на помешкання.

Особі, що закінчат Академію, одер-жуть титул інженіра відповідного фаху.

Початок зимового семестру 1. жовтня 1927 року до якого терміну зобов'язані прибути всі особи, що будуть прийняті в студенти Академії.

Канцелярія Академії висиласе бажаючим проспекти і програми. 299 1—1

Нові книжки і видання.

Федір Малавський: Холмщина. Поезії. "Західна Україна" Київ 1927. Ст. 32.

Літопис українського друку. Орган держ. бібліографії УСРР, 6-го серпня. 4. 31.

М. Арета: Słownik ortograficzny. Вар-шава 1927. Ст. 350.

Звітомлення руської держ. реальної гімн. в Ужгороді за шк. рік 1926/7. ст. 78.

Світ Дитини. Серпень, ч. 8. Зміст: Лист із села. Пятицятка казка дідуса Та-раса. Мій рідний край. Баболна і дошка. Питалася зірка. Людська жертва. Дістер, його сестри та брати. Казка про Гонча-ренка. Вечір у лісі. Літо. Хрущик на про-ході. Як то хотик вивізав ротик. Що я читав дитям? Муравель. Коза і цапок. Три метелики.

Жіноча Доля, двотижневик для укра-їнського жіноцтва. Ч. 16, 15. серпня.

Сільський Господар. Ч. 16, 15. серпня.

Господарсько-кооперативний часо-пис. Ч. 33, 17. серпня.

Сільський Світ. Ч. 15, 1. серпня

ОПОВІСТКИ.

Новий Український Театр під дир. П. Карабінєвича:

Усте-Зелене:

25. VIII. "Запорожець за Дунаєм".

26. VIII. "Вихрест".

27. VIII. "Ой не ходи Грицю".

28. VIII. "Циганка Аза".

29. VIII. "День і ніч".

Монастирська:

30. VIII. "Ой не ходи Грицю".

31. VIII. "Дні нашого життя".

1. IX. "Іспанська муха".

2. IX. "Царевич".

3. IX. "День і ніч".

4. IX. "Утоплена".

Бучач:

5. IX. "Ой не ходи Грицю".

6. IX. "Царевич". 170 17—?

Українська гімназія в Яворові

з правом державних шкіл. З днем 20-го

серпня ц. р. відкривається додатковий ви-пис до усіх класів. Місячна оплата в 1. кл.

5 зол., у вищих класах від 10—25, відпо-відно до маеткових відносин батьків.

Відніші зв'язанні від оплати. 250 2—2

Однорічний курс крою, шиття білля і

артистичних робіт уряджує Стефанія Шмигельська. Початок курсу 15 вересня

ц. р. Зголошення і близи пояснення: вул. Набелка 11. II. пов. 285 2—6

Прия. українська гімназія з прав-

ом прилюдности на рік 1927/8 в Чорт-кові. Повідомляється, що наступні іспити

до приготування І класу відбудуться 31. серпня. Іспити до класів від II—VI. відбу-

дуться 29. і 30. серпня. — Управа. 264 3—3

Порядок Богослужень в день

Храма Успення Пр. Д. М. Субота

27. VIII. Год. 5:30 поп. Певенесення Ікони

Матері Божої у Церкві Усп. до Церкви

Преображення. Год. 6. Веч. вел. зі всен.

По веч. проп. і Благальна Пісня. Св. Спо-від

від год. 5-ої в Переображ. Церкві. Нед. 28. VIII. в церкві Преображ.

Год. 6. Утреня. Чит. Служби Божі: год.

6. 7. 8. 9. 12. Спів. з проп. год. 10. По

спів. Служби Бож. Водосвятіє. Год. 4-та

Веч. проп., Благ. Пісня і описля віднесення

Ікони Матері Божої до Усп. Церкви. Св.

Сповідь в день Храма в обох Церквах

від год. 5. рано. На случай непогоди

походи процес. відпадають. — Управа

напохії. 1—1

Вписи до Української Доповняючої

Фахової Школи "Рідної Школи" ім. Бо-

риса Гринченка у Львові відбудуться в дні

27, 29, 30 і 31. серпня ц. р. від год. 5—7

вечером в локалі школи вул. Городецька

ч. 95. Приймається до всіх класів терміна-

торія словсарського, столярського і шев-

ського фаху. Наука розпочинається в четвер

дня 1. вересня ц. р. о год. 5. попол. 296 1—2

З дирекції гімназії "Рідної Школи"

в Дрогобичі. Додаткові вступні іспити

до 1. класу відбудуться 31. серпня. Вписи

і вступні іспити до всіх прочих класів від

28. до 31. серпня. 290 1—3

Додаткові вступні іспити в учит.

Семинарі СС. Василіанок у Львові, вул.

Потоцького 95 з правом прилюд-

ности будуть відбудутися: на І курс

дня 31. серпня в год. 8. рано, на II і III

курс в дні 1. і 2. вересня. Вільних є ще

лиш кілька місць. Зголошення з докумен-

тами (метрика, останнє свід. шкільне та

лікарське від фанка) приймає дирекція

устно або писемно до дня 30. серпня.

Початок шкільного року 1. вересня. —

Д-р Чубатий управитель. 294 1—2

Марія і Андрій Пеленюки склада-

ють 10 зол. на "Рідну Школу" замість

повідомлень про їх вчання, що відбуло-

ся дня 21. липня 1927. 292 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

28 ЗОЛ. коштує срібна папосниця у

Мандля, Коперника 14. 1773 15—?

РОСІВ Пенсіонат п. Лукашевської пору-

чає на літній і осінній сезон соняшні

покої, першорядний харч. Зголошення:

Евгенія Лукашевська, Косів. 220 3—4

Позір!

Книжка і часопис необхідна для всіх радних українців

20. серпня ц. р. виїшов друком книжка д-ра Степана Барана

„Галицький закон громадський з 1866 р.“

з усіма плінішими змінами і додатком про закон і мову урядування державних, адмі-ністраційних і самоуправних властей. Кожен радний українець має обов'язок ознайо-митися з громадськими законами, бо інакше не буде могти в раді боронити прав своєї громади і свого народу. — Рівночасно з днем 5. вересня ц. р. виходитиме дво-тижневик: „Громадська Самоуправа“ під редакцією Володимира Целевича.

Цей часопис буде присвячений правам громадської господарки і громадської політики. Ціна книжки д-ра Степана Барана: 1 прим. 1-20 зол., при звичайній пересилці 1-35 зол., при порученні 1-65 зол.; 5 прим. 6-20 зол.; 10 прим. 10-80 зол., за посилатом 30 сот. більше. — Передплата 2-тижневика „ГРОМАДСЬКА САМОУПРАВА“ річно 7-20 зол., піврічно 3-60 зол. — ціна поодинокого примірника 30 сот.

Замовляти книжку і 2-тижневик: Видавництво „Громадська Самоуправа“, Львів, вул. Косцюшки ч. 1 а, гроші висилати на адресу проф. Амброза Березовського, вул. Косцюшки ч. 1 а.

АДМІНІСТРАТОРА досвідченого й мет-кого для 2-тижневика глядімо від 1. вересня ц. р. Голоситися прохаємо до Адмін. „Діла“. 270 3—3

ПАННОЧКИ знайдуть приміщення в близькій сусідстві гімназії ССВВ. і шкіл УПТ., вул. Длугоша ч. 25 партер. 267 3—3

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик прецізійні продає за готівку і на рати від десятих літ з найліпшої сторони звіс-на фірма Іван Зельтенрайх, Львів, пл. Марійська ч. 5. 3 16—?

УЧЕНИКІВ(ці) прийму на станцію. Зи-гмунтівська 15. II. Назар. 288 2—3

ПРИИМУ учениці на станцію. Батьків-ська опіка. Костецька, Львів, Кувкова 14 I. пов. 283 2—2

ПРИИМУ на мешкання ученика. Совісна поміч в науці. Близького головної гім-назії. Ілечко, Львів, вул. Анчевських 10. 284 2—2

ПРИИМУ ліпших учеників на мешкання. Гвоздокова, Личаків 15. II. 274 2—2

НОВИЙ КУРС АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ розпочинається 1-го вересня ц. р. Спе-ціальні лекції для дітей від год. 3—5. Вписи приймається щоденно від год. 10—1 і 4—6 пл. Бернардинська 17. 244 5—6

ВДОВА по священику, пошукує місця до заряду домою у священика. Зголо-шення слати: Уряд парохів Поліохів вел. п. Глиняни. 258 3—3

ПОШУКУЄТЬСЯ жінки, яка занялася би кухнею і веденням домашньої госпо-дарки. Зголошення враз з поданням усіх слати на адресу: Гр.-кат. уряд парохів-ний — Грушка п. Товмач. 257 3—3

ПРИИМУ 2 учениці середніх шкіл з ці-лим удержанням, вул. св. Марка 16 партер двері 3 (бічна Зибільєвича) 303 1—1

ПОШУКУЮ мешкання з удержанням для трох осіб. Дві старші панночки і технік. Зголошення і точну адресу про-сять на руки портієра Народної Гостин-ниці до 30. VIII. ц. р. 302 1—2

ПРИИМУ на мешкання ученика з ниж-чих гімназійних клас. дбайлива опіка, Львів, вул. Королевої Ядвиги ч. 33, двері ч. 6, I. поверх. 301 1—1

2 ПАННОЧКИ або 2 учеників із нижчих клас прийму на станцію. Гарний соняш-ний покій, близько гімназії і семінара. Е. Кордасевич радник скарб. вул. Мура-ська 48 I. пов. 300 1—4

ПРИИМУ кілька панночок на меш-кання з харчем. Потоцького 110 I. пов. Стельмахів. 289 1—2

ПРИИМУ на мешкання з харчем учени-ків або учениці. Окрема для них кім-ната і материнська опіка. Журавська, Сикстуська 62 III. поверх. 291 1—1

В ДОРІ, відомий кліматично-лічний ді-тиншу Вілла Олена покої з цілим удержанням на осінній сезон по зниженій ціні. — Управа. 293 1—3

ПОВИТУХА Крипницька приймає пані. Ви-спяньського 7, бічна площі св. Антонія. 297 1—3

ШІЮ білля і сукні по домах. Ласкаві зголошення під Панночка. 298 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Д-р Тит Евг. Бурачинський

повернув

і ординує як давніше 2—2

при вул. Льва Сапіга 25.

Спеціаліст недуг легінів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, ГОРОДЕЦЬКА 46.

164 Переселення Рентгеном 17—25

Д-р Г. Ігель

л'кар Народної Лічниці

ординує в недугах очей

Львів, вул. Ягайлонська 20.

ДЕНТИСТ

В. ЛЬОКЕР в Станіславові

вул. Собіського 14.

Спеціальність: білі корони, штучні зуби без піднебіння, містки без корон і біленькі зуби. — Приступні ціни — догідні услїя. 15 42—47

ХЛІБОРОВИ! Уживайте

Без погноєння осінніх засівів, лук пасовиськ, томашиною — нема повних зборів. Томашина містить фосфоровий квас і залізо, не дає вилягати збіжжю і за-певнює рілляників високе жинно.

ИОСИФ КАРРАХ

Львів, Косцюшка ч. 12.

Ціни і проспекти і дармо оплатно. 125 6—7

ВПИСИ НА ЖІНОЧІ

торговельні курси

Мечислава Хрістофа

професора державної школи екон. торг.

Львів вул. Валова 23

від 28 серпня до 2 вересня, щоденно від 10 до 12 і від 4 до 5.

Інформалії в справі успішній впису уа-дється на місці.

Наука починається 3 вересня богос-луженням. 295 1—1

УПРАВА МІСТА ЧОРТКОВА

розписує отсим

КОНКУРС

на посаду міського інженера (будівничого) зборами VIII. групи шабел А, після норм платен державних урядників з 15 проц. комунальним додатком.

Вимоги: непереступлений 40. рік життя, укінчені політехнічні студії.

Посада буде надана поки що на оден рік провізорично, а по році бездогнної служби може наступити стабілізація.

Подання з відписами свідомств нале-жить внести до дня 14. вересня 1927 до міського Уряду в Чорткові.

Першенство будуть мати ті претенденти, які будуть ознайомлені з справами водоті-говими і електричними. 294

3—3 УРЯДОВИЙ КОМІСАР.

Писипайте передплату!

Сільсько-хліборобська вистава в Стрию.

Поклик до хліборобів.

У всіх наших часописах проголоше-но сільсько-господарську виставу в Стрию в часі від 25. IX. до 2. X. 1927, яка об'єднати всі галузі хлібороб-ської господарки. Ця вистава має дати вірний образ хліборобської праці в стрийській області, але обч цього вона бажає зібрати з цілого краю шонай-кращі рілляничі плоди для наглядної хліборобсько-освітньої пропаганди в Стрийщині.

Маючи це на увазі, годівельна сек-ція сільсько-хліборобської вистави в Стрию просить усіх українських чіль-них хліборобів збогатити цю виставу що-найліпшими продуктами своєї годівлі.

Треба нам показати на виставі пе-редовсім: гарно вилепану рогату худ-обу (бугай, корови, молодички), відтак робучі коні. Звертаємо увагу, що не розходиться тут про саму расовість, але також і про ужиточність осібника. Якщо найдеться корова, хочби й не расова, з даюча обильну сількість моло-ка, а при тому з високим відсотком говшу, — то безумовно варто нею за-продукуватися. Побіч коней та рогатої худоби належить рівнож обслати виставу безрогати (кури, ляхи, пороса-та), ріжної породи кріпками і сві-ською птицею, як індик, гуси, качки, кури, пераїці (пантарки) і голуби.

Всі експонати належить зголошувати до Поміткового Союзу Кооператив у Стрию найдадше по кінець місяця сер-пня ц. р., щоб їх на час скаталюгувати.

Щоби вистава не приводу удержання худоби протягом цілого тижня вистави, виставний комітет рішив призначити на виставу худобу лише перші 3 дні вистави, а це: 25, 26, 27. вересня ц. р. і на той час постарався про безплатне ліжчання на нічліг для худоби самої і її власників.

Всю сільську інтелігенцію, а пере-довсім Ва. п. о. духовників і учитель-ство, просимо, щоби звернули увагу місцевого населення на цю відвагу і роз-вели в цім напрямі акцію. Зокрема звер-таємося до Ва. п. начальників громад і оглядачів худоби, щоби скотили виставним допомогти в об'ясненні експона-тами нашої вистави.

Де тільки можна, треба в поро-зміні з сусідніми селами або на запо-рядження повітових кооперативних осе-редків організувати вагоном вивезку худоби на виставу. Завважуємо, що виставний комітет виставарся про заля-ну тарифову знижку на пересилку експонатів, завдяки якій поворот худо-би по виставі до маданної залізничної станції відбудеться безплатно.